

Prawa opiekuna osoby chorej

Autor
Sylwia Dosz

Specjalista ds. zarządzania podmiotami leczniczymi

3 minuty czytania

Kto może być uznany za opiekuna osoby chorej?

- **Opiekun faktyczny** - osoba sprawująca, bez obowiązku ustawowego, stałą opiekę nad chorym, który ze względu na wiek, stan zdrowia albo stan psychiczny wymaga takiej opieki.
- **Opiekun prawny** - przedstawiciel ustawowy chorego, ustanowiony przez sąd opiekuńczy. Opiekun prawny musi posiadać podstawę prawną swojego działania, czyli postanowienie sądu w przedmiocie ustanowienia danej osoby opiekunem prawnym.
- **Rodzice dziecka**, wykonujący władzę rodzicielską.

Podstawowe prawa opiekuna osoby chorej

- ✓ Opiekun chorego **może, ale nie musi** być jednocześnie osobą bliską (osoba bliska chorego to małżonek, krewny do drugiego stopnia lub powinowaty do drugiego stopnia w linii prostej, przedstawiciel ustawowy, osoba pozostająca we wspólnym pożyciu lub osoba wskazana przez chorego).
- ✓ **Opiekun faktyczny** ma prawo do **uzyskania informacji** na temat stanu zdrowia chorego, jeżeli został wcześniej wyraźnie upoważniony.
- ✓ Opiekun faktyczny może zostać upoważniony przez chorego **dowglądu w dokumentację medyczną** (żeby dokumentacja mogła być udostępniona opiekunowi faktycznemu, musi być on wprost upoważniony przez chorego do tej czynności).
- ✓ Opiekun faktyczny ma prawo **doodwiedzin** chorego.
- ✓ Opiekun faktyczny ma prawo do **sprawowania** całodobowej, stałej dodatkowej **opieki** nad chorym za zgodą opiekuna prawnego chorego lub samego pełnoletniego chorego w trakcie jego pobytu w placówce stacjonarnej (gdy chory posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności).
- ✓ Opiekun ma prawo domagać się odpowiedniego **przygotowania do obsługi sprzętu medycznego**, jeśli chory zostanie objęty domową opieką długoterminową lub opieką hospicyjną. Opiekun, tak samo jak chory, ma prawo do wsparcia psychologicznego.
- ✓ Opiekun ma prawo do otrzymania **informacji o żywieniu**, w tym o żywieniu dojelitowym. Jeśli chory zostanie objęty leczeniem żywieniowym w domu opiekun ma prawo do ciągłego kontaktu z personelem medycznym.

Opiekun ma prawo do **pobierania emerytury lub renty** za chorego:

- jeżeli chory pobiera emeryturę lub rentę, świadczenia te mogą być wypłacane opiekunowi prawnemu;
- do czasu ustanowienia opiekuna prawnego przez sąd, świadczenia mogą być wyjątkowo wypłacane osobie sprawującej faktyczną opiekę, czyli opiekunowi faktycznemu.

W tym celu sprawujący faktyczną opiekę powinien złożyć przed organem rentowym stosowne oświadczenie o sprawowaniu opieki. W oświadczeniu powinno znaleźć się potwierdzenie tego faktu przez odpowiedni organ. Organem tym może być przykładowo kierownik ośrodka pomocy społecznej, kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie, dyrektor szpitala lub dyrektor domu opieki.

Osoba sprawująca faktyczną opiekę jest ponadto zobowiązana do poinformowania organu rentowego o zajściu okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczenia, albo wstrzymanie wypłaty świadczenia w całości lub w części.

Pobierając świadczenia w imieniu osoby objętej opieką należy pamiętać, aby wszelkie wpływy z tego tytułu, ale także czynione ewentualnie wydatki były należycie dokumentowane, a zarządzanie majątkiem tej osoby było sprawowane w sposób należyty, z uwzględnieniem interesu tej osoby.

Opiekun, który podlega społecznemu ubezpieczeniu chorobowemu ma prawo do **zasłku opiekuńczego** z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad innym chorym członkiem rodziny, tj.: małżonkiem, rodzicami, rodzicem dziecka, ojczymem, macochą, teściami, dziadkami, wnukami, rodzeństwem oraz dziećmi w wieku powyżej 14 lat - jeżeli pozostają we wspólnym gospodarstwie domowym z ubezpieczonym w okresie sprawowania opieki; 14 dni w roku kalendarzowym.

Prawa pacjenta

Informacje o prawach pacjenta znajdziesz na stronie [Ministerstwa Zdrowia](#) oraz w Biurze [Rzecznika Praw Pacjenta](#).

Materiały zamieszczone w serwisie bliskochorego.pl są opracowane przez ekspertów z dziedziny opieki paliatywnej, zgodnie z ich najlepszą wiedzą i doświadczeniem. Materiały te nie stanowią porady lekarskiej i psychologicznej, mają wyłącznie charakter informacyjny i nie mogą zastąpić bezpośredniej konsultacji ze specjalistą. W razie konieczności uzyskania pomocy medycznej należy zgłosić się do właściwego specjalisty.